

Materials docents de l'assignatura *Diagnòstic i Orientació Educativa* del grau de Pedagogia

EL DIAGNÒSTIC EN L'ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL

Cristina Vidal Marti



Aquesta obra està subjecta a una llicència de Creative Commons Reconeixement- No comercial- Compartir Igual 3.0 Espanya. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.es>

Elements bàsics en població adulta

- Edat.
 - L'edat en el diagnòstic en joves i adults l'edat no pot ser considerada un factor de referència” (Donoso-Vázquez i Sánchez, 2013, p.7).
- Pressa de decisions: el com i els condicionants.
- Participació de la persona en el procés diagnòstic.
- Trajectòria prèvia i com les decisions l'han condicionat.

Trajectòria de vida

Al llarg del desenvolupament, la persona ha d'afrontar diferents transicions:

- Escola- institut
- Institut/universitat- treball
- Treball - treball
- Treball- atur
- Família origen -família pròpia
- Treball- jubilació

En tot moment de transició s'ha de valorar: abans, durant i després.

És convenient valorar tant (Álvarez i Bisquerra, 2018):

- Impacte
- Procés

Estudi de la trajectòria de vida

Abordar des de diferents perspectives (Álvarez i Bisquerra, 2018):

- Psicològica
- Sociològica
- Ecològica

En definitiva,

- Procés complex amb diferents implicacions.
- Comporta canvis a nivell personal, acadèmic, familiar i social de la persona.
- És una font de preocupació tant per la pròpia persona com de l'entorn.
- Per afrontar amb èxit el procés de la transició, és necessari la implicació i la motivació de la persona en l'acció orientadora.

Dimensions del diagnòstic en joves i adults

- Individual o personal
- Acadèmica
- Familiar
- Social
- Professional

La dimensió professional s'ha d'aprofundir i treballar com la resta de dimensions.

Dimensions i àrees del diagnòstic en joves i adults en l'orientació personal i professional

(Adaptació de Donoso-Vázquez i Sánchez, 2013; Iglesias, 2011).

Dimensions	Àrees
Individual o personal	Personalitat, interessos i actituds Àmbit cognitiu i intel·lectual: estils cognitius, les creences, la memòria, els auto missatges, la imaginació i les estratègies resolutives de problemes i organització del temps Àmbit afectiu (emocions, ansietat, autoestima, autoconcepte....). Àmbit motivacional: les atribucions, les expectatives, els interessos i les actituds. Àmbit social: el desenvolupament social, les habilitats socials (empatia, assertivitat, ...), la relació interpersonal, l'adaptació de resolució de conflictes socials i la interacció social.
Acadèmic	
Familiar	Relacions familiars
Social	Suport social
Professional	Actitud vers la carrera professional Interessos professionals Eleccions professionals Expectatives de control i expectatives de treball Suport social a la cerca de feina/ consolidació de la feina Rellevància del treball/ centralitat del treball

Instruments per a la validació de les hipòtesis (Cardona et al., 2006; Pascual, 2015)

- Entrevista
- Autobiografia
- Inventaris
- Diaris de records verbals
- Cartes i produccions expressives
- Tests psicomètrics
- ...

VARIABLES A VALORAR EN EL PROCÉS DIAGNÒSTIC

- Interessos professionals
- Motivació
- Suport per l'ocupació
- Altres variables mediadores:
 - Autoestima
 - Autoeficàcia
 - Ansietat
 - ...

INTERESSOS PROFESSIONALS

Instruments per avaluar els interessos professionals

- Test d'interessos personals online (Barcelona-Activa)
- IPP-R. Inventario de intereses y preferencias (De la Cruz, 2015)
- Inventari d'Interesos Professionals de Strong
- Inventario de intereses vocacionales de Kuder (Kuder, 2000).
- EXPLORA. Qüestionari per a l'orientació Vocacional i Professional (Martínez-Vicente i Santamaría, 2013)
- GR- Educaweb
- Cuestionario de Intereses Profesionales Revisado (CIP-R) (Fogliatto et al., 2003)
- CIPSA. Cuestionario de Intereses Profesionales (Fernández i Andrade, 2013)
- PMM. Preferencias profesionales medio (Yuste, 1992)
- Entrevista
- ...

MOTIVACIÓ LABORAL

Instruments per avaluar la motivació

- Entrevista
- Realitzar preguntes claus en base a la teoria de l'encaix laboral (Lofquist i Dawis, 1984).
- ...

SUPPORT PER A LA INSERCIÓ

Instruments per mesurar el suport per a la inserció laboral

- Entrevista
- Percepció de suport social de l'entorn immediat (Vaux, 1988)
- Escala de satisfacción general
- Escala de apoyo social (House i Wells, 1978)
- Cuestionario MOS (Adaptación Revilla et al., 2005)
- ...

VARIABLES MEDIADORES

Coneixements i competències personals (variables mediadores)

- Assertivitat
- Autoconcepte
- Autoestima
- Gestió de l'ansietat
- Escala de salut
- Habilitats interpersonals
- Gestió emocional

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES (I)

Álvarez Gonzalez, M. i Bisquerra Alzina, R. (2018). *Orientación educativa*. Wolters Kluwer.

Barcelona-Activa (s.d). *Test d'interessos personals online* (Barcelona-Activa. <https://testinteressos.barcelonactiva.cat/>

Cardona Moltó, M. C. (Coord.), Chiner Sanz, E. i Lattur Devesa, M. A. (2011). *Diagnòstic psicopedagògic*. Editorial Club Universitario.

De la Cruz, M. V. (2015). *IPP-R Inventario de Intereses y Preferencias Profesionales*. TEA Ediciones.

Donoso-Vázquez, T. i Sánchez Martí, A. (2013). *Orientación educativa y profesional. Estudio de casos*. ISEP.

Fernández, J. L. i Andrade, F. (2013). *CIPSA. Cuestionario de intereses profesionales*. TEA Ediciones.

Fogliatto, H., Pérez, E., Olaz, F. i Parodi, L. (2003). Cuestionario de intereses profesionales revisado.(CIP-R). Análisis de sus propiedades psicométricas. *Revista Evaluar*, 3(1), 61-79.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES (II)

- Kuder, G. F. (2000). *KUDER-C: Registro de preferencias vocacionales*. Tea.
- Lofquist, L. H. i Dawis, R. V. (1984). Research on work adjustment and satisfaction: Implications for career counseling. *Handbook of counseling psychology*, 216-237.
- Martínez-Vicente, J. M. i Santamaría Fernández, P. (2013). *Cuestionario para la orientación vocacional y profesional*. TEA.
- Pascual Gómez. (2015). *Diagnóstico pedagógico. Conceptos básicos*. UOC.
- Revilla, L., Luna, J., Bailón, E. i Medina, I. (2005). Validación del cuestionario MOS de apoyo social en Atención Primaria. *Medicina de familia*, 6(1), 10-18.
- Vaux, A. (1988). *Social support: Theory, research, and intervention*. Praeger.
- Yuste Hernanz, C. (1992). *Preferencias profesionales. Nivel medio*. CEPE.

PER ACABAR RECORDAR QUE ...

Aquest material s'utilitza com a guia. Està subjecte a possibles canvis i/o modificacions del Pla Docent.

Es recomana ampliar els coneixements a través de la bibliografia, que es detalla en el Pla Docent de l'assignatura i els documents complementaris que la professora presenta en el campus virtual.



Aquesta obra està subjecta a una llicència de Creative Commons Reconeixement- No comercial- Compartir Igual 3.0 Espanya. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.es>